

Aan: de Minister-President
de Minister van Defensie
de Minister van Buitenlandse Zaken

Van: Coördinator Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten

Betreft: Toestand Midden-Oosten

Afgesloten 17.00 uur op
19 oktober 1973 in
vergadering CVIN

Sinaï-front

Het blijkt dat de Isrelische strijdkrachten in de laatste 48 uur een sterk bruggehoofd hebben gevormd west van het Suezkanaal even ten noorden van de Bittermeren.

Het is waarschijnlijk dat de Israelische troepen er in zijn geslaagd, na het verbreden van de doorbraak door de Egyptische stellingen oost van het kanaal, twee drijvende bruggen te slaan en sterke eenheden over te zetten. Hierbij zouden 110 vijandelijke gepantserde voertuigen zijn vernietigd.

Volgens persberichten zou Egypte gedwongen zijn tanks, die oorspronkelijk voor de verdediging van Caïro waren bestemd, naar het strijdtoneel op de westelijke oever over te brengen.

Egypte zou volgens vooralsnog onbevestigde berichten geen versterkingen meer aanvoeren en zelfs zijn overgegaan tot het terugtrekken van eenheden. Dit laatste wordt niet onwaarschijnlijk geacht, gezien de aanwezigheid van het Israelische bruggehoofd dat - indien de Israeli's er in zouden slagen dit bruggehoofd nog verder te versterken - een bedreiging kan gaan vormen voor de Egyptische strijdkrachten op de oostelijke oever.

-2-

De Israelische luchtmacht zetten hun aanvallen ter ondersteuning van de landstrijdkrachten aan beide zijden van het Suezkanaal voort.

Bij het ontwijken van de Egyptische raketten zou thans doeltreffend gebruik worden gemaakt van elektronische tegenmaatregelen (ECM). De SAM-batterijen in het gebied van Port Said zouden zijn geneutraliseerd.

Mogelijk als gevolg van de verminderde effectiviteit van de SAM's vertonen de Egyptische jachtvliegtuigen een grotere mate van agressiviteit bij het onderscheppen van Israelische vliegtuigen.

Syrië-front

Er is geen wijziging in de algemene toestand. Syrische en Iraakse aanvallen die worden gemeld zijn slechts van plaatselijke betekenis.

Marine

*

Sedert de aanvang van het conflict in het Midden-Oosten zijn geen Sovjet oppervlakteschepen teruggekeerd naar de Zwarte Zee, noch vertrokken naar de Atlantische Oceaan. Heden zijn wederom twee grotere eenheden vanuit de Zwarte Zee in de Middellandse Zee aangekomen. De totale sterkte van het Sovjet Middellandse Zee-eskader is daardoor thans belangrijk boven normaal.

Ook de V.S. zijn bezig hun vloot in de Middellandse Zee te versterken.

De Sovjet-eenheden bevinden zich voornamelijk benoordoosten Cyprus, nabij Kreta; zij zijn betrokken bij het volgen van de Amerikaanse schepen met name de carriers. De bevoorrading door Sovjet-landingsschepen met zwaar materiaal naar Syrisch gebied vindt voortgang.

-3-

De Israelische marine zet haar succesvolle acties voort. Thans richt zij haar activiteit voornamelijk op de kuststrook tussen Alexandrië en Port Said.

* Logistiek

Uit betrouwbare bron werd vernomen dat levering van brandstof voor de Syrische strijdkrachten op grote transportmoeilijkheden stuit. **B-3**

Volgens een Turks dagblad heeft het Turkse Ministerie van Buitenlandse Zaken verklaard dat het Turkse luchtruim en de vliegvelden noch aan de Sovjet-Unie, noch aan de V.S. ter beschikking zullen worden gesteld voor wapentransporten naar het M.O.

Veiligheid

Uit betrouwbare buitenlandse bron werd vernomen dat, indien de strijd in het M.O. zich ten ongunste van de Arabische landen zou gaan ontwikkelen, het voornemen bestaat bij de Palestijnse bevrijdingsorganisaties om een golf van terreur in Europa te bewerkstelligen (de D.G.-politie en O.O. en V. zijn ingelicht).

Overige landen

a. Jordanië

Een tweede Jordaanse tankbrigade zou op het punt staan naar Syrië te vertrekken.

* b. Indonesië

Geruchten als zou Indonesië de Arabische zaak willen steunen met een detachement mariniers en een divisie, hebben geen bevestiging gevonden. Gezien eerder ontvangen berichten lijkt dit eerder onwaarschijnlijk.

- * c. Op grond van betrouwbare berichten moet rekening worden gehouden met een Arabische boycot tegen Westelijke luchtvaartmaatschappijen, waaronder de K.L.M. Over de aard van de boycot bestaat geen nadere informatie. **B3**.
- d. Zie verder bijlage dezes, waarin een van de NAVO afkomstig overzicht is opgenomen van de verschillende landen die de strijdende partijen hulp verlenen, met een aanduiding van de aard van de hulp.

* Warschaupakt-activiteiten

Na de in het verslag van 17 dezer gesignaleerde paraatheidsmaatregelen van de W.P.-landen, zijn geen verdere W.P.-activiteiten waargenomen. **B2**
Volgens een evaluatie van SHAPE zijn deze maatregelen niet gericht tegen de NAVO.

* Conclusie

Alhoewel er sprake is van een duidelijk Israelisch initiatief, is er onvoldoende inzicht in de militaire situatie aan het Sinaï-front om reeds thans verantwoorde conclusies te kunnen trekken.

Aan het Syrië-front blijft de strijd niet uitgaan boven plaatselijke gevechtshandelingen.

Bijlage bij CVIN-overzicht, afgesloten 17.00 uur op
19 oktober 1973

Arabische landen

Morocco : troops - aircraft
Libya : aircraft - money
Jordan : troops
Saudi Arabia : troops - aircraft - money
Iraq : troops - aircraft
Yemen : verbal support
Sudan : troops
Tunisia : troops
Algeria : aircraft - troops
Kuwait : money
Yugoslavia : medical teams. - port facilities for sealift?
- airport facilities for airlift?
Iran: : medical teams
Somalia: : verbal support
Uganda : verbal support volunteers?
Lebanon : accomodation to guerillas
Soviet and NSWP: airlift support
Switzerland : medical. money loan
Fedayeen : guerilla activity
Oman : money
China : verbal support and money
North-Korea : pilots?

Israel

U.S. : airlift
Switzerland : money. medicine